

På grundlag af disse præmisser,
kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, som Finanzgericht Berlin ved kendelse af 4. juni 1975 har forelagt den, for ret:

Undersøgelsen af de forelagte spørgsmål har intet frembragt, der kan anfægte gyldigheden af det omstridte udligningsbeløb.

Lecourt	Monaco	Kutscher	Donner
Mertens de Wilmars		Sørensen	Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 22. januar 1976.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 17. DECEMBER 1975 ¹

Høje Ret.

Firma Balkan-Import-Export, Berlin, indfører regelmæssigt fåreost fra Bulgarien til Forbundsrepublikken Tyskland i medfør af en med det statslige bulgarske handelsorgan »Rodopa-Impex« indgået langtidsaftale. Det er aftalt, at varen betales i DM. For et parti fåreost, der den 25. april 1974 var blevet toldbehandlet til fri

omsætning, blev der i medfør af fællesskabsreglerne, hvis forskellige problemer Domstolen allerede gentagne gange har behandlet i den præjudicielle procedure, opkrævet et beløb på 9 244,62 DM som monetært udligningsbeløb.

Dette mener firma Balkan-Import-Export ikke er korrekt. Firmaet har derfor anlagt sag ved Finanzgericht Berlin.

¹ — Oversat fra tysk.

Firmaet gjorde herved gældende — jeg skal senere komme ind på enkelthederne — at det her omhandlede produkt ikke udgør nogen fare for forstyrrelse i den i forordning nr. 974/71 (EFT-specialudgave 1971 (I), s. 231; org. ref. ABl. L 106 af 12. 5. 1971) anførte betydning, idet ost af fåremælk ikke er et produkt, der konkurrerer med ost af komælk, som ordningen med monetære udligningsbeløb i ostesektoren fremfor alt skal beskytte. Firmaet anførte dernæst, at der også må tages hensyn til, at fremstillingen af fåreost er stærkt arbejdskrævende og derfor har store lønomkostninger, og at produktets pris allerede er steget til et sådant omfang, der gør det berettiget at antage, at virkningen af opskrivningen forlængst er udjævnet. Hvor der alligevel forlanges et udligningsbeløb af hensyn til valutaforanstaltningers incidens, er dette i modstrid med udligningsordningens formål, som firmaet forstår således, at virkningen af en pludselig ændring i valutakursen fordeles over et længere tidsrum.

Herimod har det sagsøgte Hauptzollamt anført, at fåreost konkurrerer med andre ostesorter, hvorfor det ikke kan udelukkes, at prisniveauet for varer, der er omfattet af interventionsordningerne, kan påvirkes ved indførsel af fåreost. Desuden har Hauptzollamt henvist til en række afgørelser fra Domstolen vedrørende perioden inden den 1. juli 1972, blandt andet sag 5/73 (dom af 24. oktober 1973, Balkan-Import-Export GmbH mod Hauptzollamt Berlin-Packhof, Sml. 1973, s. 1091). Herefter skulle det fremfor alt være væsentligt, at ordningen med udligningsbeløb af hensyn til dens praktiske anvendelighed kun har kunnet udformes generelt, dvs. har måttet udarbejdes med sigte på varegrupper. Hermed skulle det være klart, at vurderingen af, om der foreligger fare for forstyrrelse, ikke kan forlanges foretaget for hvert enkelt produkt.

I denne sag har sagsøgerens anbringender åbenbart virket overbevisende på Finanzgericht Berlin. Den antager, at der er begrundet tvivl om gyldigheden af det monetære udligningsbeløb, som Kommis-

sionen har fastsat. Og hvad særligt angår fåreost, ikke mindst fordi visse ostesorter, der har større betydning for markedet end fåreost, siden maj 1973 har været fritaget for monetære udligningsbeløb.

Ved kendelse af 4. juni 1975 har Finanzgericht Berlin derfor udsat sagen og i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt følgende spørgsmål til præjudicial afgørelse:

1. Var det den 25. april 1974 stadig i overensstemmelse med fællesskabsretten, at der i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 974/71 i dennes den 25. april 1974 gældende affattelse blev opkrævet en udligningsafgift (monetær) ved indførsel fra tredjelande af ost af fåremælk henhørende under FTT position 04.04 E I b 4, specielt når der tages hensyn til, at der i medfør af Kommissionens forordning (EØF) nr. 1265/73 af 14. maj 1973 ikke skulle erlægges monetære udligningsafgifter for indførsel af andre ostetyper?

Ved en bekræftende besvarelse af spørgsmål 1:

2. Har det været lovligt at opkræve den (monetære) udligningsafgift på 63,80 DM pr. 100 kg for ost af fåremælk, der den 25. april 1974 blev indført fra tredjelande? Hvorledes skal denne afgiftssats navnlig i beregningsmæssig henseende begrundes?

Før jeg besvarer disse spørgsmål, vil jeg fremsætte nogle bemærkninger, der — om man vil — tjener til den nødvendige afgrænsning af stridens genstand.

Under sagens behandling har sagsøgeren anført en række argumenter mod opkrævningen af monetære udligningsbeløb på indførsel af fåreost i april 1974. Disse har jeg ikke alle allerede refereret. Lad mig med det samme sige, at det efter min mening heller ikke er nødvendigt at komme ind på alle disse grunde i den foreliggende sag.

To betragtninger har været afgørende herfor.

I sager, der som den foreliggende drejer sig om fællesskabsforanstaltningers gyldighed, bestemmes undersøgelsens emne og omfang af den forelæggende ret. Hovedsagens parter har i så henseende intet initiativ og heller ikke nogen mulighed for at foretage en væsentlig ændring eller udvidelse af problemstillingen. Dette er allerede gentagne gange fremhævet i retspraksis. Hvis man i overensstemmelse hermed holder sig til forelæggelseskendelsen fra Finanzgericht Berlin, ser man med det samme, at Finanzgericht's overvejelser drejer sig om den omstændighed, at visse italienske ostesorter såvel som de bedre schweiziske sorter siden maj 1973 har været fritaget for monetære udligningsbeløb. Fremfor alt med henblik herpå har Finanzgericht forespurgt, om det alligevel stadigt var lovligt at opkræve monetære udligningsbeløb ved indførsel af bulgarsk fåreost.

For det andet er det vigtigt, at den samme sagsøger allerede i den præjudicielle sag 5/73 fremsatte kritik mod ordningen med monetære udligningsbeløb. For så vidt som Domstolen ikke anså det for nødvendigt at tage hensyn til denne kritik, er der principielt ingen anledning til på ny at komme ind herpå, navnlig ikke, for så vidt der ikke er fremkommet nye anbringender eller omstændigheder.

Af de anførte grunde mener jeg, at det er rigtigt ikke for nærværende at komme ind på flere spørgsmål.

Alt hvad der kan anses som en kritik mod de principper, der ligger grund for de monetære udligningsbeløb, således som de er fastsat i Rådets basisforordninger, kan lades ude af betragtning, eftersom den forelæggende ret ikke har betvivlet ordningens gyldighed som sådan. Vi behøver derfor ikke at interessere os for, at sagsøgeren — i et vist omfang under henvisning til retspraksis — har anført, at ordningen har en foreløbig karakter, og at den alene har sin berettigelse i ganske

usædvanlige forhold, og at dens funktion kun skulle være at sikre en hurtig tilpasning til pludseligt indtrådte udsving i valutakurserne. Det har lige så lidt betydning, hvad sagsøgeren har anført dels vedrørende ordningens formål — den tidsmæssige udstrækning af valutaforanstaltningernes virkning — og dels vedrørende nødvendigheden af at fastsætte en gradvis afskaffelse, hvorved sagsøgeren tænker på tidsrum, der ikke overstiger 6 måneder. Dertil kunne dog bemærkes, at man nu snarere har indtryk af, at den monetære udligningsordnings oprindelige karakter har ændret sig på grund af de fortsatte vanskeligheder på valutaområdet, da ordningen jo senere helt klart blev integreret i den almindelige landbrugspolitik. I samme forbindelse må det ikke overses — og dette sigter til sagsøgerens bemærkning om, at der nu er ro på valutafronten — at der stadig sker ændringer i forholdet mellem på den ene side de såkaldte slangvalutaer og på den anden side øvrige valutaer, og at de monetære udligningsbeløb for så vidt har betragtelige udsving.

På samme måde finder jeg det heller ikke nødvendigt hverken at komme ind på det af sagsøgeren fremhævede forhold, at de omhandlede importkontrakter var indgået i DM, eller det af sagsøgeren anførte, hvorefter det skulle være nødvendigt at tage hensyn til, at virkningerne af DM's opskrivning har været ringere, fordi også visse tredjelande har opskrevet deres valutaer, og at formindskede produktionsomkostninger i de lande, der har foretaget en opskrivning, har haft gunstige følger for landbruget. Faktisk blev sådanne argumenter forelagt Domstolen allerede i sag 5/73. I så henseende blev det i dommen blandt andet fremhævet, at der ikke kunne tages hensyn til enkelte importforretnings særegenheder, at der ikke kunne tages hensyn til enkelte produkter, men at ordningen med udligningsbeløb af hensyn til dens praktiske anvendelighed måtte udformes skønsmæssigt under ét (Sml. 1973, s. 1111). Der blev heller ikke i forhold til EØF-traktatens artikel 39, stk. 1, litra e)

og artikel 110 rejst indvending mod, at den manglende hensyntagen til valutaforanstaltningernes gunstige indflydelse kunne medføre en maksimering af de monetære udligningsbeløb. Jeg henviser i så henseende til selve dommen (Sml. 1973, s. 1112) såvel som til generaladvokatens redegørelser i forslaget til afgørelse (Sml. 1973, s. 1127). Hermed må dette emne for nærværende være tilstrækkelig behandlet.

1. Hvis vi derefter vender os mod de enkelte spørgsmål, så må det i forbindelse med det *første spørgsmål* undersøges, om det i april 1974 stadig var foreneligt med fællesskabsretten at opkræve monetære udligningsbeløb ved indførsel af fåreost fra tredjelande og dette særligt med henblik på den allerede i maj 1973 gennemførte fritagelse for andre ostersorters vedkommende, hvilket som nævnt er spørgsmålets egentlige kerne.

Sagsøgeren i hovedsagen har i denne sammenhæng fremfor alt henholdt sig til artikel 1, stk. 3 i forordning nr. 974/71, der bestemmer, at de monetære udligningsbeløb anvendes kun i det omfang, de valutamæssige foranstaltninger måtte medføre forstyrrelser i samhandelen med landbrugsvarer. Det er sagsøgerens opfattelse, at denne bestemmelse skal fortolkes strengt, fordi det skulle dreje sig om en særordning: det er en uomgængelig nødvendighed, at der foreligger konkrete holdepunkter for en forstyrrelse af samhandelen; markedet og de enkelte produkter skal iagttages omhyggeligt, og monetære udligningsbeløb kan ikke anvendes, så snart de nævnte forudsætninger ikke længere er til stede. Dette skulle være tilfælde for bulgarsk fåreost blandt andet som følge af, at tilbudspriserne er steget betragteligt.

Til denne indvending må det allerede nu bemærkes, at sagsøgeren klart har anvendt et forkert kriterium ved fortolkningen af den nævnte bestemmelse. Dette kan siges på grundlag af to regler; der kan udledes af hidtidige retspraksis. Herefter står det fast, at Kommissionen ved

sin bedømmelse af, om valutaforanstaltningerne kan føre til forstyrrelser i samhandelen, i vid udstrækning har et frit skøn (sag 74/74, Comptoir National Technique Agricole (CNTA) S.A. mod Kommissionen, dom af 14. maj 1975 (Sml. 1975, s. 547). Det er også klargjort, at udligningsordningen med rette har en skønmæssig karakter; i så henseende er der blevet henvist til de krav, ordningens praktiske anvendelighed sætter, og heraf er det sluttet, at Kommissionen kun skal vurdere forstyrrelserne efter varegrupper, altså ikke i forhold til det enkelte produkt (Sag 5/73, Sml. 1973, s. 1111 og 1116). Under disse omstændigheder er man snarere tilbøjelig til at følge Kommissionens fortolkning, dvs. at anerkende princippet om, at de monetære udligningsbeløb omfatter samtlige produkter, for hvilke der gælder interventionspriser, eller hvis priser er afhængig af interventionspriserne, samt at anerkende, at der er en formodning for, at de trufne valutamæssige foranstaltninger kan føre til forstyrrelser på dette område. Der kan under ingen omstændigheder være tale om, at Kommissionen skulle være forpligtet til uafbrudt at følge markedsudviklingen for hvert enkelt produkt og med det samme fritage dette produkt, såfremt faren for forstyrrelse falder bort.

Med udgangspunkt i denne »modererede« fortolkning kan det vanskeligt hævdes, at Kommissionen, hvad angår opkrævningen af udligningsbeløb for bulgarsk fåreost, har foretaget en helt åbenbar fejlurdering ved at antage, at der forelå fare for forstyrrelse. For så vidt gælder den allerede i sag 5/73 skete konstatering stadig, at der nemlig også i Fællesskabet, nærmere betegnet i Frankrig og i Italien, fremstilles fåreost, og at fåreost konkurrerer med en række andre bløde oste, der fremstilles i Fællesskabet. Dertil kommer, at Fællesskabets ostemarked allerede er i vanskelighed som følge af de importrestriktioner, forskellige tredjelande oprettholder, altså er særligt påvirkelig for forstyrrelser. Herimod kan man principielt ikke anføre, at tilbudspriserne på tredjelandsoste er steget, idet prisniveauet for

ost i de seneste år i almindelighed også er hævet; som Kommissionen har påvist, er tærskelpriserne for så vidt steget i samme omfang som de for Balkan-oste gældende mindstepriser.

Hvis det som ovenfor anført må anerkendes, at der principielt ikke kan ses bort fra fare for forstyrrelse, at der altså ikke kan være tale om, at Kommissionen skulle have begået et åbenbart fejlskøn, må det dernæst undersøges — og hermed kommer jeg til spørgsmålets kerne — om det følger af den behandling, andre varer under udligningsordningen har modtaget, at det samme må gælde for bulgarsk fåreost på grund af princippet om ligebehandling.

Jeg skal dog ikke her opholde mig ved sagsøgerens henvisning til, at visse forarbejdede produkter nylig er blevet fritaget som følge af store produktionsomkostninger og sagsøgerens heraf følgende opfattelse, at fåreost skulle nyde den samme behandling, fordi også dens fremstilling er stærkt arbejds- og lønkrævende. Det sidstnævnte synspunkt er nemlig ikke nyt, det spillede allerede en rolle i sag 5/73. Desuden har man kunnet få det indtryk, at sagsøgeren ikke i tilstrækkelig grad har godtgjort, at de her omhandlede produkter skulle befinde sig i den samme situation som de forarbejdede produkter, sagsøgeren har henvist til.

Jeg vil tværtimod koncentrere mig om, hvorledes de forskellige ostesorter behandles inden for rammerne af ordningen med den monetære grænseudligning. Her må det spørges, hvilken betydning det har, at visse italienske og schweiziske ostesorter allerede i begyndelsen af 1973 blev fritaget for udligningen, og det må overvejes, om det faktisk følger heraf, at også bulgarsk fåreost må fritages.

Hvad først angår de italienske ostesorter kan man efter min mening ikke anlægge nogen anden bedømmelse end den, der blev anvendt i forslaget til afgørelse i sag 5/73.

Hvis man i betragtning af sagsøgerens anbringender vedrørende prisudviklingen lader dette synspunkt ude af betragtning, er det uden videre afgørende, at de pågældende italienske ostesorter har et ganske specielt anvendelsesområde, at de altså ikke konkurrerer med de almindelige ostesorter i Fællesskabet på samme måde som fåreost og derfor heller ikke rummer den samme fare for forstyrrelse. Desuden vil også fællesskabspræferencen, som generaladvokat Roemer allerede har henvist til, modsat sagsøgerens opfattelse ganske klart også kunne spille en rolle i denne sammenhæng, dvs. inden for rammerne af en ordning, der skal beskytte landbrugsmarkedet.

Ikke ganske så enkel er vurderingen, når det drejer sig om fritagelsen for schweizisk ost, i særdeleshed ikke hvis det er korrekt, at tilbudspriserne på bulgarsk franko i mellemtiden har nærmet sig eller endog ligger over de priser, der gælder for schweizisk ost. Her ville det være på sin plads at spørge, hvorfor der, hvad angår faren for forstyrrelse, skal gælde noget andet for fåreost end for schweizisk ost. Kommissionen har hertil givet flere forklaringer, hvoraf jeg først blot vil nævne de følgende.

Kommissionen har henvist til, at under en skønsmæssig ordning vil det ikke være korrekt alene at tage hensyn til prisniveauet for bulgarsk fåreost. Det er også vigtigt, at priserne for ungarsk og rumænsk fåreost netop fra 1974 lå betragteligt under det bulgarske prisniveau, hvilket i øvrigt rejser berettiget tvivl om, hvorvidt toldværdien for bulgarsk ost afspejler de faktiske handelspriser.

Vedrørende de af sagsøgeren fremhævede fritagelser har Kommissionen videre gjort gældende, at der ikke kan tales om nogen fast praksis, hvorfor det ikke kan betegnes som forskelsbehandling, at der konkret er gjort undtagelser, især til skade for bulgarsk fåreost. Efter Kommissionens fremstilling må schweizerosten betegnes som et grænsetilfælde. For så vidt kan en fare for forstyrrelse heller

ikke udelukkes her, men disse betænkkeligheder havde måttet tilsidesættes af handelspolitiske grunde, nemlig for at undgå handelspolitiske vanskeligheder, idet Schweiz som bekendt havde påberåbt sig, at der var sket en ulovlig overskridelse af de inden for rammerne af GATT bundne højeste satser. Kommissionen mener, at sådanne overvejelser ikke kan betragtes som usaglige på et område, hvor det drejer sig om at sikre markedsordningerne, idet jo også markedsordningerne selv ganske klart er åbne over for handelspolitiske synspunkter. Men i forhold til statshandelslande har man ikke i samme omfang behovet at tage hensyn til disse overvejelser, idet Fællesskabet ikke havde traktatmæssige forbindelser til disse lande.

Kommissionen har videre fremhævet, at der ikke kan tales om nogen konkurrence mellem schweizisk ost og bulgarsk fåreost, og allerede af den grund kan det ikke være udtryk for nogen forskelsbehandling, at grænseudligningen er bibeholdt for fåreosts vedkommende.

Endelig er det efter Kommissionens opfattelse også vigtigt, at der efter toldtariffen gælder væsentligt højere franko grænse-værdier for schweizisk ost end for fåreost, og at det derfor kunne antages, at schweizisk ost udgjorde en ringere fare for forstyrrelse.

Det er min opfattelse, at disse synspunkter — hvis jeg må sige det så generelt — sikkert ikke kan frakendes enhver relevans i nærværende sammenhæng. Herved kan det, for så vidt angår sidstnævnte punkt, navnlig ikke være afgørende, at sagsøgeren har indvendt, at den bulgarske fåreosts franko grænse-værdi ikke længere svarer til den økonomiske virkelighed, idet tilbudspriserne skulle have nået et langt højere niveau. Bortset fra, hvad jeg før har anført med hensyn til importpriser for fåreost fra andre lande, er det dog stadig betegnende, at der fra bulgarsk side åbenbart ikke før august 1975 blev taget skridt til en forhøjelse af de priser, der er bestemmende for Fælles-

skabets regulering, hvad der kun kan forstås som en anerkendelse af deres principielle berettigelse.

Om disse redegørelser i sig selv er tilstrækkelige som begrundelse for Kommissionens standpunkt, kan imidlertid stå hen, for hertil kommer følgende vigtige betragtninger, der vedrører den særlige importordning, der også gælder for bulgarsk fåreost. Her har særlig artikel 16 i forordning nr. 1463/73 (EFT L 146) betydning. Herefter betragtes de for Fællesskabet gældende franko grænse-værdier som respekteret, hvis den faktiske tilbudspris forhøjet med et beløb, der i det væsentlige svarer til det monetære udligningsbeløb — jeg refererer her til import til lande, hvis valuta er steget i værdi — ikke er lavere end franko grænse-værdien. Mindsteprisen kan altså overskrides i nedadgående retning med udligningsbeløbets størrelse, uden at den for dette tilfælde fastsatte højere afgift kommer til anvendelse. Som Kommissionens beregninger overbevisende har godtgjort, fører dette til, at importøren til syvende og sidst stilles, som om udligningsbeløbet ikke opkræves. Under henvisning til disse regler kan man altså sige, at importøren af bulgarsk fåreost i relation til udligningsordningen faktisk ikke er udsat for nogen forskelsbehandling.

For fuldstændighedens skyld skal det anføres, at denne konstaterings rigtighed heller ikke anfægtes af to mulige indvendinger, der blev fremsat under sagen.

Den første indvending er, at de ovenfor beskrevne følger kun indtræffer, når tilbudspriserne ikke ligger betragteligt over de for importordningen bestemte mindstepriser, hvad der dog efter sagsøgeren skal have været tilfældet i denne sag. Hertil må siges, at det må være det pågældende eksportlands sag at sørge for den nødvendige overensstemmelse her. Kommissionen har uimodsagt erklæret, at ansøgninger i dette øjemed imødekommes af Fællesskabet, hvis de viser sig velbegrundede. Fremsættes sådanne an-

søgninger ikke, eller er de utilstrækkelige — Kommissionen har anført, at i årene 1971 til 1974 blev mindsteprisen flere gange forhøjet i overensstemmelse med den bulgarske regering — så kan det i hvert fald ikke bebrejdes Kommissionen, at importordningen ikke har haft de skildrede følger, og det kan derfor ikke sluttes, at ordningen med monetære udligningsbeløb er ulovlig.

Til grund for den anden indvending ligger det ved første blik berettigede spørgsmål, hvorfor man så ikke ganske enkelt giver afskald på de monetære udligningsbeløb i forhold til sådanne lande. Også her har Kommissionen efter min opfattelse givet en tilfredsstillende forklaring. For det første vil de monetære udligningsbeløb rent faktisk have betydning i tilfælde af underhåndsaftaler, dvs i det tilfælde, hvor man går under mindstepriserne, og denne mulighed kan åbenbart i forbindelsen med statshandelslande ikke udelukkes med samme sikkerhed som i forholdet til lande, der er GATT-partnere. For det andet har den monetære udligningsordning, der er et lukket system, sin betydning inden for Fællesskabet; dets principielle anvendelse kan ikke opgives af hensyn til prisniveaets opretholdelse inden for Fællesskabet. Kommissionen har faktisk påvist, at ophæves de monetære udligningsbeløb fuldstændigt, vil bulgarsk fåreost via Italien kunne indføres til Forbundsrepublikken til en reelt lavere pris. Dette hænger sammen med omregningen af den i regningsenheder fastsatte franko grænse-værdi til lire på den ene side og til den dyrere DM på den anden side. Kommissionens prissammenligning udtrykt i DM har vist, at der her opereres med størrelser på omkring 20 %, nærmere bestemt: ved indførsel via Italien under den nuværende ordning måtte der regnes med en pris på 527,60 DM, medens der ville fremkomme en pris på 427,07 DM, hvis de monetære udligningsbeløb faldt bort. I betragtning af den fare for forstyrrelse, dette forhold kan fremkalde, og som man modsat sagsøgerens opfattelse ikke kan betegne som rent teoretisk, heller ikke selv om der ved

omvejen via Italien påløber ekstra transportomkostninger på omkring 40,— DM, kan der vanskeligt rettes indvending mod, at de monetære udligningsbeløb for bulgarsk fåreost principielt bibeholdes. Bedømmelsen af, hvorvidt disse beløb skal opretholdes, falder med sikkerhed inden for rammerne af det frie skøn, som Kommissionen har i så henseende.

Efter denne nødvendige afgrænsning af undersøgelsen vil jeg følgelig fastholde, at der ved behandlingen af det første spørgsmål intet er fremkommet, der kan anfægte lovligheden af opkrævningen af et monetært udligningsbeløb for fåreost importeret fra tredjelande i april 1974.

2. I medfør af det *andet spørgsmål* må det dernæst undersøges, om det var lovligt at opkræve en monetær udligningsafgift på 63,80 DM pr. 100 kg for ost af fåremælk, der den 25. april 1974 blev indført fra tredjelande, samt hvorledes denne sats navnlig i beregningsmæssig henseende skal begrundes.

I denne sammenhæng har Kommissionen med rette givet udtryk for tvivl om, hvorvidt spørgsmålet i begge sine led kan antages til realitetsbehandling. For så vidt den forelæggende ret har forespurgt, hvorledes udligningsbeløbet udregnes, dvs. hvorledes dette afledte beløb er fremkommet, er der i grunden ikke tale om en sådan fortolkning af fællesskabsretten, som kun Domstolen kan afgive. De nødvendige oplysninger herom ville den forelæggende ret uden videre have kunnet erhvervet gennem en henvendelse til Kommissionen, thi det er Kommissionen, som anvendelsen af udligningsordningen er betroet, og den kan give de mest sikre oplysninger om ordningens praktiske håndhævelse.

For så vidt der spørges om lovligheden af størrelsen af det i sin tid anvendte udligningsbeløb, hvormed dets rigtighed for så vidt betvivles, kunne man desuden indvende, at forelæggelseskendelsen ingen begrundelse indeholder for dette spørgsmål, og at det ikke kan udledes af

den, i hvilken henseende den nationale ret er i tvivl om udligningsbeløbs størrelse. Jeg mener ikke, at dette er betydningsløst, eftersom den forelæggende er forpligtet til klart at afgrænse undersøgelsens genstand.

Ser man imidlertid bort herfra, og anser man det samtidig for hensigtsmæssigt at behandle spørgsmålene, særligt hvad angår andet led, fordi sagsøgeren i hovedsagen har udtrykt visse forbehold i så henseende, så kan hertil bemærkes følgende:

a) Hvad beregningsmåden for udligningsbeløbet angår, så har vi hørt fra Kommissionen, at den i princippet ikke adskiller sig fra, hvad der blev oplyst i sag 5/73.

Ganske vist er det nyt, at ordningen senere er blevet forfinet; udgangspunktet er ikke længere *en* ostesort, men i stedet foretages alt efter sammensætningen (fedt og æggehvuideindhold) en inddeling i produktgrupper med forskellige udligningsbeløb. Dette er dog uden betydning for hovedsagen, fordi det stadigvæk er ostesorten Gouda's sammensætning, der er bestemmende for beregningen af udligningsbeløbet for fåreost.

Det er også nyt, at ordningen med udligningsbeløb er blevet ændret ved forordning nr. 648/73 (EFT L 64), men dette er dog egentlig uden betydning som følge af den ringe beregningsmæssige indvirkning. Så vidt jeg har forstået, anvendes udligningsbeløb nu ikke mere efter oprindelsesland, men for at Kommissionens regnearbejde kan holdes inden for visse grænser — der udregnes under hensyntagen til det indenlandske prisniveau et basisbeløb for hver medlemsstat, og den nødvendige korrektion for at undgå dobbelt afgiftsansættelse sker ved hjælp af en koefficient, der ved import fra lande, hvis valuta er opskrevet, udtrykker virkningen af opskrivningen.

Hvad beregningen af udligningsbeløbet for fåreost angår, er man gået ud fra udligningsbeløbene for smør og skummetmælkspulver, eftersom der kun findes

interventionspriser for smør og skummetmælkspulver. Dernæst kunne det monetære udligningsbeløb for mælk udregnes på grundlag af indholdet af fedtstoffer og skummetmælk. Da fremstillingen af en given mængde ost kræver en given mængde mælk med et givet fedtindhold, kunne man — jeg skal her udelade enkeltheder, de kan udledes af Kommissionens skriftlige indlæg — via udligningsbeløbet for mælk fastsætte udligningsbeløbet for ost.

Denne beregningsmåde — vil jeg stadig mene — er helt sikkert i overensstemmelse med den opfattelse, der har fundet udtryk i forordning nr. 974/71, hvorefter det monetære udligningsbeløb for forarbejdede produkter fastsættes under hensyn til den incidens, som valutaforanstaltningerne har på basisprodukterne. Det forhold, at interventionspriserne for smør og skummetmælkspulver har været bragt i anvendelse, kan heller ikke anfægtes med den begrundelse, at prisen på fåreost ikke afhænger heraf. Dette argument fremsatte sagsøgeren nemlig allerede i sag 5/73, og allerede den gang blev det ikke anerkendt som holdbart.

b) Med hensyn til begrundelsen for størrelsen af de i hovedsagen omhandlede udligningsbeløb kan jeg fatte mig forholdsvis kort.

Vedrørende dette spørgsmål har sagsøgeren i generelle vendinger gjort gældende, at beløbet er alt for stort, og at der ved dets fastsættelse hverken er blevet taget hensyn til nødvendigheden af en gradvis afvikling af den monetære udligningsordning eller til, at de sædvanlige handelskanaler bibeholdes.

Heroverfor har Kommissionen efter min mening med rette gjort gældende, at den ved anvendelsen af det monetære udligningssystem ganske enkelt har holdt sig til den grundlæggende opfattelse i forordning nr. 974/71. Hvis det altså ikke kan udelukkes, at der foreligger fare for forstyrrelse, skal der for forarbejdede products vedkommende kun tages hensyn til det monetære udligningsbeløbs virkning

på basisprodukterne. Derimod er det ikke bestemt, at Kommissionen konkret skal tage hensyn til økonomiske faktorer. Dens frie skøn, der i sag 5/73, hvad angår beregningen af udligningsbeløbene, blev kaldt for begrænset, rækker ikke så vidt, og dette kan man vel kun i retssikkerhedens interesse bifalde.

Efter det ovenfor anførte og efter Kommissionens oplysninger om, at der ikke har kunnet påvises en tilbagegang i importen af fåreost fra Bulgarien, kan det altså kun gentages, at der ikke er fremkommet noget holdepunkt for, at de i hovedsagen omhandlede udligningsbeløb ikke skulle være beregnet korrekt.

3. Jeg skal derfor foreslå, at de af Finanzgericht Berlin forelagte spørgsmål under ét besvares således:

Undersøgelsen af spørgsmålene har intet frembragt, der kan anfægte gyldigheden af et i medfør af forordning nr. 974/71 beregnet udligningsbeløb for fåreost, der den 25. april 1974 blev importeret fra Bulgarien. Dette gælder også, for så vidt angår udligningsbeløbets størrelse, der må ses i lyset af den i artikel 4, stk. 3 i forordning nr. 1463/73 omhandlede fremgangsmåde.